

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Stultifera navis

Brant, Sebastian

Paris, 1498

Hecatoltichon in proludium auctoris: libelli Narragonici

[urn:nbn:de:bsz:31-65093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65093)

te Florētīnū atq; Franciscū Petrārcham heroicōs
uates. qui hetrusca sua lingua: mirifica contexuere
poemata. Cū uero Narragonia seu Nauis fatuorū
(quā non inepte Satyrā appellare possum?) oībus
gētibus p̄ necessaria sit: op̄p̄rium esse duxi: ut eā
in carmē uerterē latinū: quo exteris quoq; nationi
bus (q̄bus nullū est lingue nr̄e cōmerciū) p̄desset.
Sūt enī Galli: sunt Ausonii: sunt Iberi: sūt Pānonii:
sunt deniq; Greci: qui id genus dictāis nō capera/
ta fronte lectitent. At uos lectores date ueniā Iaco
bo Philomuso: si quid ob ingenioli sui mediocrita
tem peccauerit. Est quippe p̄ns liber: cum ad salu/
brem sapientiē cōmoditatīsq; doctrinam: tū ad de
mentiē: stultitiēq; uanitatē expurgandā ēditus
Intueat ergo hunc p̄legatq;: quisquis ueluti in spe
culo/conditionē uirāq; suā nouisse p̄ spexisseq; la
borat: quo foelicius transigere ualeat cū.

Hecatoſtichon in prologium auctoris: &
libelli Narragonici.

Preludiū. Per cunctas resonāt faustissima dogmata gentes:
Orbeq; nūc toto scripta sacrata uigent.
Biblia: quē uetē congregat mystica patrum:
Iura: fouet sacris pectora nostra cibis.
Sunt plures sōphię libri: quibus optima morē
Versatur series: cōmoditasq; pater.
Admiror tamē hoc: cuncti q̄ lumine uiso
Doctrinē: in tenebris pectora ceca gerunt.
Ex toto salubris mūdo doctrina fugatur:
Nocte igitur ceca fluctu at omnis homo.

Pallas ad ethereas rursus contemta cateruas
 Transiit: & superis seruit amica choris.
 Dexteritas simplex: ueri prudentia: cessit:
 Atq; fides: pietas: & probitatis, amor:
 Spernitur ad mores quicquid perducit honestos:
 Spernuntur legis & monumenta sacre.
 Idq; quod est peius: tales quia nescius error
 Voluit: & immoto continet usq; gradu:
 Per fora, p plateas, uicos, madidasq; tabernas:
 Passim stultorum magna caterua salit.
 Caupones: scurrasq; leues: & pharma copolas:
 In precio magno turbidus orbis habet.
 Doribus explosis animi: sectamur inertes
 Corporis illecebras: desidiaq; malam.
 Est igitur numerus stultorum maximus: orbem
 Qui taminat totum: stulticiaq; fouet.
 Quidam etiam meros toto se tempore stultos
 Cum uideant: sanos se tamen esse putant.
 Nil sapiunt homines precordia crassa gerentes:
 Prudentes nimium se tamen esse putant
 Attramen ut stultos possim cumulare prophanos
 Quemlibet ad meritum iure notare queam:
 Innumeras classes fingam, longasq; triremes:
 Et naues celeres: uel uolasq; rates:
 Si non sufficiunt: cristata petorita: rhedas:
 Effeda gallorum: iam sine fine struam
 Nec potis una ratis stultorum pondera ferre
 Quos gerit innumeris uersibus iste liber.
 De numero tanto stultorum qui modo uiuunt:
 Accelerant pedibus ad mea uela citis.
 Non aliter q; si uoliter per gramina florum
 Turba apium: dulces per strepat atq; fauos:
 Quidam: ne cursu tardo mea carbasa linquat:
 b.i.

Folio

Nando sequi stultam cogitat usq; ratem.
 Quilibet ad primum gliscit conscendere transtrū:
 Et regimen nauli solus habere cupit.
 Horatius Curritur ad nauem. postremus quisq; ueretur
 Esse. procul toto flumine uela micant.
 Narragonum hec classis. titulo sic iure feretur:
 In qua stultorum quilibet esse cupit.
 In speculo ueluti faciem quis rite tuerur:
 Effigiem uultus conspiciatq; sui:
 Sic modo de nostro capiat manifesta libello
 Signa: quibus uitam conspiciatq; suam.
 Seneca. Nemo caret uitis: nemo est sine crimine uite:
 Ergo stultorum candida uela trahit.
 Nec poterit quisq; causa sapienter in omni
 Se gerere: & nulla contaminare lue.
 Qui bene morales secum considerat actus:
 Et trutinat mentis omnia factasue:
 Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:
 Ut modo secretur remigis usq; uiam.
 Quisquis enim stultum in depicto stigmate dignū
 Se putat: & uiuit simplicitate rudi:
 Is poterit sapiens: tandem prudensq; renasci:
 Et fieri diuę Palladis inde comes.
 Sed qui nūc prudens: casus uult esse per omnes:
 Nil sapiens. semper noliger esse solet.
 Hos siquidem atq; alios poterit studiosa caterua
 Perlegere: in propriis colligo quos titulis.
 Nobilis & clerus: uenit huc cum paupere. diues:
 Ciuibus urbanis carbasa plena sonant.
 Rusticus imberbis iuuenis: curuq; senectę
 Turba uenit: pueri: stultiloquusq; parens:
 Indocti doctiq; simul. longo ordine cincti:
 Ad pictas properant. accelerantq; rates.
 Foemineūq; genus: turpis quod sepe uoluptas

p̄salmo
 xlviij.

Eo mineñq; genus: turpis quod sepe uoluptas
 Incitat: & torquet non moderatus amor.
 Stulticolas inter nostros diuertere gliscit:
 In speculo scelera & perspicere usq; sua.
 Attramen ut quisquis nostri dictaminis orsus
 Rite sciat: frontem præbeat oro piam:
 Pangimus ad certam multorū hæc scripta salutē.
 Stigmatē quē mordent duriter omne genus.
 Sed si forte malus uolet hos confundere risus:
 Scriptorisq; uafros dilaniare iocos:
 Facundas capiat causas: de codice primo:
 Theutonicis numeris qui bene cultus adest.
 Et causas itidem iustas tibi deinde feremus:
 Cur multis pro sit fictio nostra uiris.
 Sic quoq; Sattyrici quondam fecere poetę:
 Mordentes populi dedecus atq; nefas:
 Hos sequimur: quīs studio / linguaq; minores:
 At cupimus mores nunc medicare malos.
 Est animus tenere multum prodesse iuuentę:
 Ut scelus explodat, stulticiãq; grauem.
 Parcite: stultorum dum signa micantia fingo:
 Turritasq; rates ad freta nigra traho.
 Parcite: si uestris signum de moribus addam:
 Stultigeris frontem significemq; notis.

Excusatio
Scribentis.

b.ii.